

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Davida Hipšra a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Úřad práce České republiky – Krajská pobočka v Pardubicích**, se sídlem Boženy Vikové - Kunětické 2011, Pardubice, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 5. 5. 2015, čj. 10 A 82/2015 – 10,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1) Krajský soud v Českých Budějovicích shora uvedeným usnesením odmítl podání ze dne 19. 11. 2014, kterým se žalobce domáhal, aby mu žalovaný vydal datové osvědčení o druhu a výši jemu přiznaných nepojistných sociálních dávek se všemi náležitostmi podle správního řádu.

2) Krajský soud vyhodnotil, že žalobcovo podání nebylo projednatelné, neboť nemělo náležitosti podle § 37 odst. 3 s. ř. s. Podotkl, že žalobce činí vůči soudu obdobná neurčitá podání opakovaně, ačkoli byl soudem již mnohokrát poučen o zákonných náležitostech podání. Žalobcovým cílem proto není dosáhnout věcného přezkumu postupu žalovaného správního orgánu, nýbrž maximalizovat počet soudních rozhodnutí. Krajský soud také konstatoval s poukazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu, že uvedené chování žalobce vykazuje znaky zneužití práva, které nepoživá právní ochrany. Za těchto okolností krajský soud nepovažoval za účelné vyzývat žalobce k odstranění vad podání a toto podání bez dalšího odmítl.

II.

3) Žalobce (stěžovatel) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností. Uvedl, že „*písemnost KS na listě 10 je natolik arogantní a lživá, že to přesahuje veškeré meze*“ a že „*žádný účastník řízení není povinen provést výčet všech lží, které soud v jedné písemnosti*

pronesl, i protože jsou zjevné a nezpochybnitelné“. Stěžovatel se domáhal potvrzení, které krajský soud „několik let zlovolně vyžadoval.“ Stěžovatel brojil proti postupu krajského soudu ještě dalšími obdobně expresivními výrazy. Nepovažoval za významné, že mu žalovaný správní orgán vydal požadované osvědčení již v únoru 2015.

4) Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III.

5) Nejvyšší správní soud předně připomíná, že opakovaně vyhodnotil okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje u soudu svá práva, jako projev svévolného a účelového uplatňování práva (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2012, čj. 2 As 45/2012 – 11, všechna citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel svá práva uplatňuje převážně zjevně šikanózním způsobem a nesoudí se veden snahou o meritorní řešení sporu, ale pro samotné vedení sporu (viz např. rozsudek ze dne 7. 6. 2012, čj. 2 As 82/2012 – 13).

6) V evidenci zdejšího soudu je vedeno ke dni vydání tohoto rozhodnutí nejméně 1333 spisů, kde žalobce vystupuje v pozici stěžovatele či navrhovatele. Pouhá skutečnost, že stěžovatel vede takové množství sporů, přirozeně sama o sobě neznamená, že by jeho žádostem nemělo být vyhověno. Rozhodující je sériovost a stereotypnost stěžovatelem vedených sporů, spojená s opakováním obdobných či zcela identických argumentů.

7) Z napadeného usnesení krajského soudu je patrné, že krajský soud se přiměřeně zabýval obsahem stěžovatelova podání a vyhodnotil, že stěžovatel je pouze vnitřně nespokojen se standardním procesním postupem žalovaného správního orgánu. Nejednalo se o záležitost, která by byla způsobila zasáhnout stěžovatelova veřejná subjektivní práva a která by jakkoli vybočovala ze stereotypu a sériovosti soudních sporů, které stěžovatel vede s nejrůznějšími orgány veřejné správy. Ani Nejvyšší správní soud neshledal, že by nynější kauza byla v tomto ohledu výjimečná; ostatně i stěžovatel sám uvedl v kasační stížnosti, že požadované datové osvědčení obdržel již v únoru 2015, tj. několik měsíců před vydáním napadeného usnesení krajského soudu. Stěžovatel v kasační stížnosti nevedl žádnou konkrétní polemiku s klíčovými závěry krajského soudu, že stěžovatelovo podání nebylo možné pro jeho vady věcně projednat a že nebylo účelné stěžovatele vyzývat k odstranění vad podání. Kasační námitky neodpovídaly žádnému ze zákonných kasačních důvodů podle § 103 s. ř. s. Kasační stížnost tak byla zcela zjevně nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

8) S poukazem na shora uvedené je zřejmé, že stěžovatel byl i v nyní posuzovaném případě veden pouze snahou vést „*spor pro spor*“ (srov. zejm. usnesení ze dne 28. 2. 2013, čj. 8 As 130/2012 – 10, a usnesení Ústavního soudu ze dne 7. 6. 2013, sp. zn. I. ÚS 1632/13, jímž ústavní stížnost stěžovatele odmítl). Nejvyšší správní soud proto nevyzval stěžovatele k odstranění vad kasační stížnosti.

9) Nejvyšší správní soud si je vědom znění čl. 36 Listiny základních práv a svobod, který zaručuje právo na soudní ochranu. Okolnosti, za nichž stěžovatel uplatňuje svá práva (a to zejména právo na soudní ochranu), však nelze považovat za výkon subjektivního práva v souladu s právním řádem. Chování stěžovatele naopak naplňuje znaky zneužití

práva, které zdejší soud vymezil např. již v rozsudku ze dne 10. 11. 2005, čj. 1 Afs 107/2004 – 48, č. 869/2006 Sb. NSS. Zneužitím práva se rozumí „*situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takového chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené*“. K zákazu zneužití práva se vyjádřil také rozšířený senát, podle něhož zákaz zneužití práva představuje pravidlo českého vnitrostátního práva, včetně práva veřejného, které vyplývá z povahy České republiky jako materiálního právního státu založeného na určitých vůdčích hodnotách, ke kterým vedle úcty ke svobodě jednotlivce a ochraně lidské důstojnosti patří mimo jiné i úcta k harmonickému sociálnímu řádu tvořenému právem a odepření ochrany jednání, které práva vědomě a záměrně využívá v rozporu s jeho smyslem a účelem. Zákaz zneužití práva je v jistém smyslu ultima ratio, proto musí být uplatňován nanejvýš restriktivně a za pečlivého poměření s jinými obdobně důležitými principy vlastního právního řádu, s nimiž se může střetnout (usnesení rozšířeného senátu ze dne 27. 5. 2010, čj. 1 As 70/2008 – 74, č. 2099/2010 Sb. NSS, a v něm uvedená judikatura). V této souvislosti lze rovněž připomenout rozsudek ze dne 30. 12. 2010, čj. 4 As 38/2010 – 43, ve kterém Nejvyšší správní soud poukázal na model fungování občanského sdružení, založený na opakovaném podávání žádostí o osvobození od soudních poplatků, tj. nákladů, které při jeho činnosti zpravidla vznikají a s jejichž vznikem musel vědomě počítat. Neexistují-li pro takové jednání legitimní důvody, je třeba jej považovat za zneužití práva zakotveného v § 36 odst. 3 s. ř. s. Uvedený závěr prošel testem ústavnosti u Ústavního soudu a obstál (viz usnesení ze dne 11. 5. 2011, sp. zn. I. ÚS 1131/11).

10) Stěžovatel obecně zneužívá práva na soudní ochranu, jak bylo zmíněno výše, je veden snahou vést spor pro spor, nikoliv zájmem o řešení reálně existujících sporů. Podstatná je pak skutečnost, že toto zneužití lze dovodit i v nyní posuzované věci – a toto rozhodnutí tedy nevede k budoucímu paušálnímu odmítnutí jakéhokoli podání, jímž by se stěžovatel obracel na soud. Shora předestřený postup představuje pouze materiální korektiv formálního pojmání práva na soudní ochranu v souladu s principem ekvity (spravedlnosti) a bude vyhrazen zcela výjimečným případům, u nichž se běžný procesní postup bude jevit jako zcela neefektivní, a současně bude zcela zjevné, že kasační stížnost nemůže být úspěšná. V tomto ohledu tedy bude třeba dbát zvýšené opatrnosti a pečlivě se seznámit se skutkovými i právními okolnostmi případu stejně jako v ostatních věcech.

11) Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud netrval ani na povinném zastoupení stěžovatele. Požadavek, aby stěžovatel dostál této povinnosti, by nesvědčil zásadě hospodárnosti a rychlosti řízení vzhledem ke zjevné nepřipustnosti kasační stížnosti.

12) Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. a) za použití § 120 s. ř. s. O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože kasační stížnost byla odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 20. července 2015

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu